

Vestingsteden

Vestingsteden zijn steden die in het verleden werden omringd met muren, wallen, bastions en andere verdedigingswerken. Deze moesten de burgerbevolking beschermen tegen aanvallen van buitenaf. Nederland heeft door de eeuwen heen te maken gehad met vele indringers. Al deze ongewenste bedreigingen en overheersingen hebben een blijvende stempel op ons land gedrukt. En met name op de steden die een functie hadden in onze landsverdediging: de Nederlandse Vestingsteden.

De tijden van hermetisch afgesloten stadspoorten zijn inmiddels vervlogen en de kruitdampen zijn al lang opgetrokken. Gelukkig maar, want nu kan iedereen genieten van de schoonheid en charme van de vestingsteden en hun verdedigingswerken. Iedere stad heeft zo haar eigen verhalen te vertellen en ademt haar eigen sfeer uit.

Met deze brochure bieden wij u de gelegenheid om bijna alle vestingsteden per boot te bezoeken. De route kan natuurlijk ook in gedeeltes worden afgelegd.

Overnachten in onze havens

In vrijwel elke vestingstad zijn er havens waar toeristen kunnen overnachten. Vaak liggen de havens op loopafstand van de historische centra van de vestingsteden. U stapt hier vanaf uw boot direct in de gezellige ambiance van deze stadjes.

Voor verdere informatie over de mogelijkheden van overnachten in havens verwijzen wij u naar de informatiepunten van de verschillende vestingsteden. De gegevens van deze informatiepunten staan onderaan genoemd.

Iedere vestingstad biedt naast de havens ook andere bijzondere overnachtingsmogelijkheden, bijvoorbeeld gezellige Bed & Breakfasts en comfortabele hotels. Op de website www.vestingsteden.nl staat een overzicht van deze accommodaties.

Stadswandelingen

Met de boot aangekomen in een vestingstad wilt u wellicht ook meer weten over de historie van deze stad. Alle vestingsteden bieden een stadswandeling aan. U kunt deze wandeling op eigen gelegenheid of onder leiding van een gids lopen. De wandelroutes zijn te verkrijgen bij de toeristische informatiepunten. U kunt hier ook terecht voor het boeken van een begeleidde stadswandeling.

Naast de stadswandelingen is er in elke vestingstad ook ander vertier te vinden. Zo is er in de meeste steden een museum over de geschiedenis van de stad. Ook is het vaak mogelijk een bezoek te brengen aan de vestingwerken. Een dagje winkelen of een fietstochtje behoren ook tot de mogelijkheden. Op www.vestingsteden.nl vindt u meer informatie over de toeristische mogelijkheden in iedere vestingstad.

Faciliteiten

De havens in verschillende vestingsteden hebben elk hun eigen faciliteiten. Voor gedetailleerde informatie over de aanwezige faciliteiten verwijzen wij u naar de websites van de haven en/of de havenmeesters. De contactgegevens vindt u naast de plattegrond van deze brochure.

informatiepunten

BERGEN OP ZOOM

VVW Brabantse Wal
Kortemeestraat 19
4611 TL Bergen op Zoom
Tel.: 0164 277 482
info@vovbrabantsewal.nl
www.vovbrabantsewal.nl

BRIELLE

Regio VVW Zuid-Hollandse eilanden
Turfkade 18
3231 AR Brielle
Tel.: 0181 472 662
brielle@vovzhe.nl
www.zuid-hollandse-eilanden.nl

GEERTRUIDENBERG

VVW-agentschap Geertruidenberg
Markt 46
4931 BT Geertruidenberg
Tel.: 0162 517 689
info@vovgeertruidenberg.nl
www.vovgeertruidenberg.nl

GORINCHEM

VVW Zuid-Holland Zuid
Grote Markt 17
4201 EB Gorinchem
Tel.: 0183 631 525
info@vovgorinchem.nl
www.vovgorinchem.nl

GRAVE

Toeristisch Ontmoetingspunt
Het Graafs Museum
St. Elisabethstraat 10 A
5361 HK Grave
Tel.: 0486 475 948
info@heerlijkeontmoetingen.nl
www.heerlijkeontmoetingen.nl

HULST

VVW Zeeuws-Vlaanderen
Vesting Hulst
Steenstraat 37
4561 AR Hulst
Tel.: 0114 315 221
hulst@vovzvl.nl
www.vovzeeland.nl

MEGEN

Toer. Informatiecentr. Megen
Schoolstraat 2
5366 AT Megen
Tel.: 06 478 59 595
info@toerismemegen.nl
www.toerismemegen.nl

RAVENSTEIN-MEGEN

Toer. Informatiecentr. Ravenstein
St. Luciastraat 2
5371 AS Ravenstein
Tel.: 0486 411 306
info@toerismeravenstein.nl
www.toerismeravenstein.nl

WILLEMSTAD

WILLEMSTAD
Gemeente Moerdijk
Tel.: 14 0168
info@moerdijk.nl
www.moerdijk.nl

WOUDRICHEM

VVW Altena Biesbosch
Kerkstraat 7
4285 BA Woudrichem
Tel.: 0183 301 202
info@vovaltenabiesbosch.nl
www.vvvaltenabiesbosch.nl

Arrangementen

De vaarroute langs vestingsteden biedt u de mogelijkheid om in etappes alle vestingsteden in uw eigen tempo te bezoeken. Om u een voorbeeld te geven hebben wij een aantal arrangementen voor u uitgewerkt.

Geertruidenberg–Woudrichem–Gorinchem

Op dag 1 meert u aan in de Passantenhaven in Geertruidenberg. Vanuit deze haven bent u in een paar stappen in het historische centrum van dit vestingstadje. Een bezoek aan museum de Roos is absoluut de moeite waard. In dit historische pand, waar ook de VVW is gevestigd, kunt u een kijkje nemen in de geschiedenis van Geertruidenberg. Aan de Markt zitten verschillende restaurants en cafeetjes waar u kunt lunchen, dineren of een drankje kunt drinken.

Op dag 2 vaart u door naar Woudrichem. Hoewel er inmiddels eeuwen zijn verstreken, is in deze vestingstad nog altijd de middeleeuwse sfeer terug te vinden. Verschillende vijftiende en zestiende eeuwse panden hebben hun aanzien niet verloren en ook de stadswallen met hun ravelijnen, bastions en steunberen zijn geheel bewaard gebleven. U kunt hier bijvoorbeeld een bezoek brengen aan het Visserij- en cultuurhistorisch museum, de stadsgalerie of de gezellige vestingwinkeljes. Vanuit Woudrichem kunt u binnen enkele minuten met de veerpont oversteken naar slot Loevenstein. Ook naar Gorinchem is het maar een korte boottocht. Op dag 3 kunt u deze vestingstad bewonderen. Een wandeling door Gorinchem is een wandeling door de historie. Wie door de straten en stegen van de binnenstad of over de vestingwallen loopt, ondergaat de sfeer van de koopmans- en garnizoensstad van weleer. Tientallen monumenten herinneren aan de tijd dat Gorinchem een centrum van visserij, markten, scheepvaart en handel was en als vesting een belangrijke plaats innam in de (Nieuwe) Hollandse Waterlinie. Het boegbeeld van Gorinchem is de Grote Toren die vanuit de wijde omtrek te zien is. Van mei tot en met september kunt u elke zaterdag (12.00 en 14.00 uur) met een gids de Grote Toren beklimmen. Vanuit Gorinchem kunt u ook een bezoek brengen aan Fort Vuren.

Ravenstein–Megen–Grave

Op dag 1 meert u aan in Ravenstein. Ravenstein is een Brabants vestingstadje gelegen aan de Maas. Deze stad is zeker een bezoekje waard voor iedere toerist. Het historische stadsdeel bezit twee kerken, een molen, vele pittoreske huizen, oude stadspoorten en vestingswerken uit de tijd van het kasteel van Ravenstein. Molen "de Nijverheid" is zeker een bezoek waard. In deze molen is het bezoekerscentrum Land van Ravenstein gevestigd. In Ravenstein vindt u ook het museum voor vlakglas- en emaille kunst.

Via de Maas kunt u op dag 2 doorvaren naar het tweede vestingstadje van de gemeente Oss, Megen. Megen ligt tegenover de Gelderse plaatsen Maasbommel en Appeltern, waarmee het door veerdiensten is verbonden. Het is een historisch stadje dat lange tijd een zelfstandig graafschap was. Het heeft uit die tijd twee kloosters, de Gevangentoren en een middeleeuws stratenpatroon behouden.

Op dag 3 kunt u uw reis over de Maas verder vervolgen naar Grave, de meest belegerde vestingstad van Nederland. Grave is een aantrekkelijke gemeente. Niet alleen de monumentale binnenstad is de moeite waard. Ook de prachtige kerkdorpen en het landschappelijk aantrekkelijke buitengebied nodigen uit tot een bezoek. U kunt in Grave de Hampoort en de St. Elisabethkerk bezoeken. Ook de oude geveltjes en straatjes zijn het bekijken waard.

Natuurlijk zijn ook alle andere combinatie tussen de vestingsteden mogelijk. U kunt zelf een reis samenstellen die aansluit bij uw wensen en eisen. De toeristische informatiepunten van de verschillende vestingsteden kunnen u hierbij behulpzaam zijn.

NVS - Postbus 10.001 - 4940 GA Raamsdonksveer - info@vestingsteden.nl - www.vestingsteden.nl

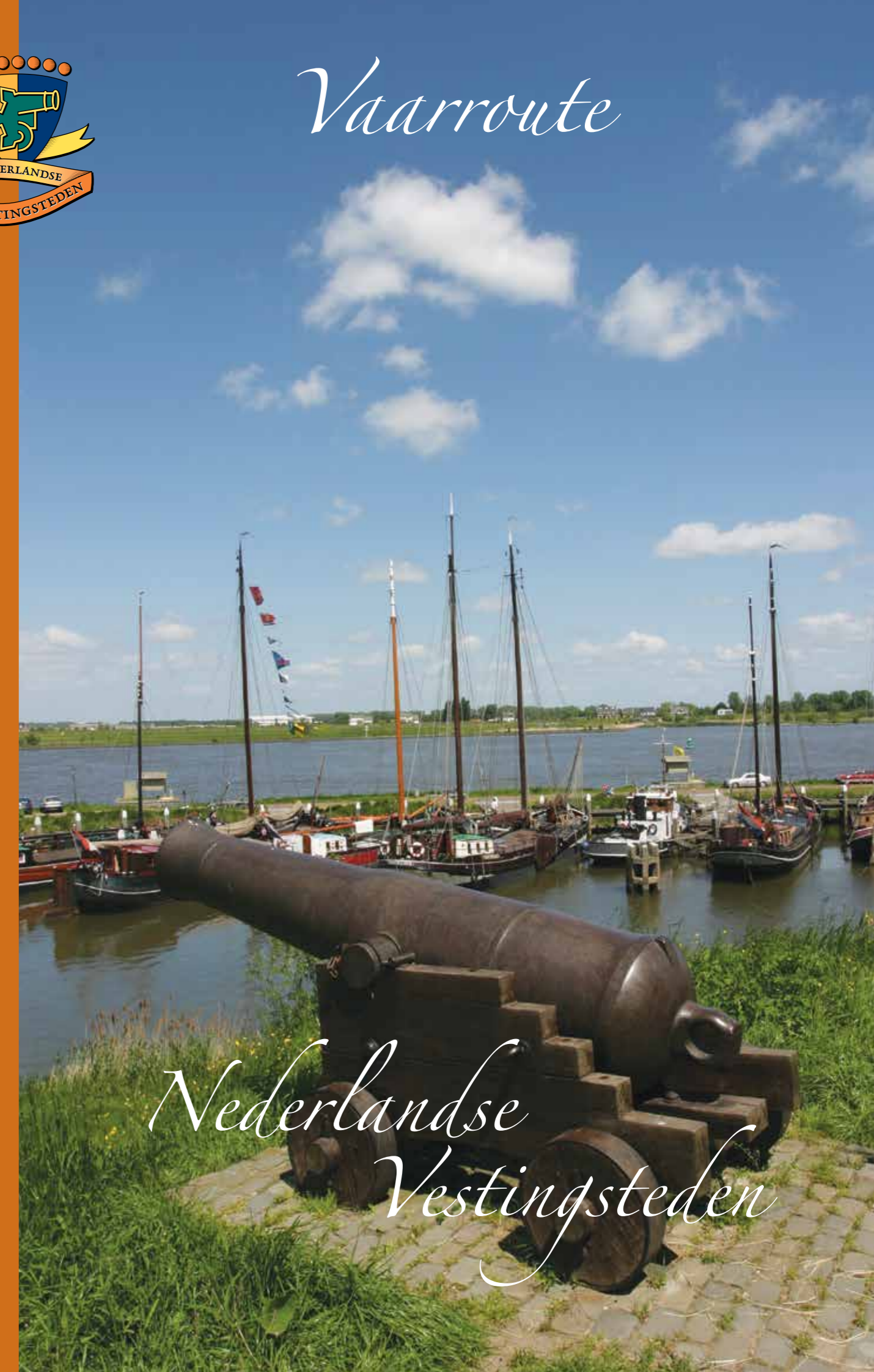

Vereniging
Nederlandse
Vestingsteden

april 2014

Vaarroute

Nederlandse Vestingsteden

BERGEN OP ZOOM
Jachthaven W.V. De Schelde
Tel. 0164 237 472
www.wvdeschelde.nl

BRIELLE
Gemeentehaven Brielle
Tel. 0181 849 906 / 06 53 136 235
www.maritiemcentrumbrielle.nl
Jachthaven Camping de Meeuw
Tel. 0181 412 777
www.demeeuw.nl

GEERTRUIDENBERG
Jachthaven WSV Geertruidenberg
Tel. 0162 513167
www.wsvgeertruidenberg.nl
Passantenhaven Het Scheepsdiep
Tel. 0162 579 579
Jachthaven WSV De Donge
Tel. 06 38 70 09 90

GORINCHEM
Lingehaven
Tel. 0183 659314
www.veerdienstgorinchem.nl
Jachthaven WSV De Merwede
0183 631697

GRAVE
Watersportvereniging de Stuw
www.wsv-de-stuw.nl

HULST
Watersportvereniging De Saeftinghe
Tel. 0114 313 876
www.wv-saeftinghe.nl

RAVENSTEIN
Watersportvereniging Windkracht 13
Tel. 06 42 439 839
www.wk13ravenstein.nl

WILLEMSTAD
Jachthaven de Batterij
Tel. 0168 476 595
www.tiptopsailing.nl/batterij
Watersportvereniging Willemstad
Tel. 0168 472 576 / 06 50 678 236
www.wvwilllemstad.nl

WOUDRICHEM
wsv Woudrichem
Tel. 06 10 701 762
Historische Stadshaven
Tel. 06 41 86 31 81

Brielle

Geertruidenberg

Gorinchem

Grave

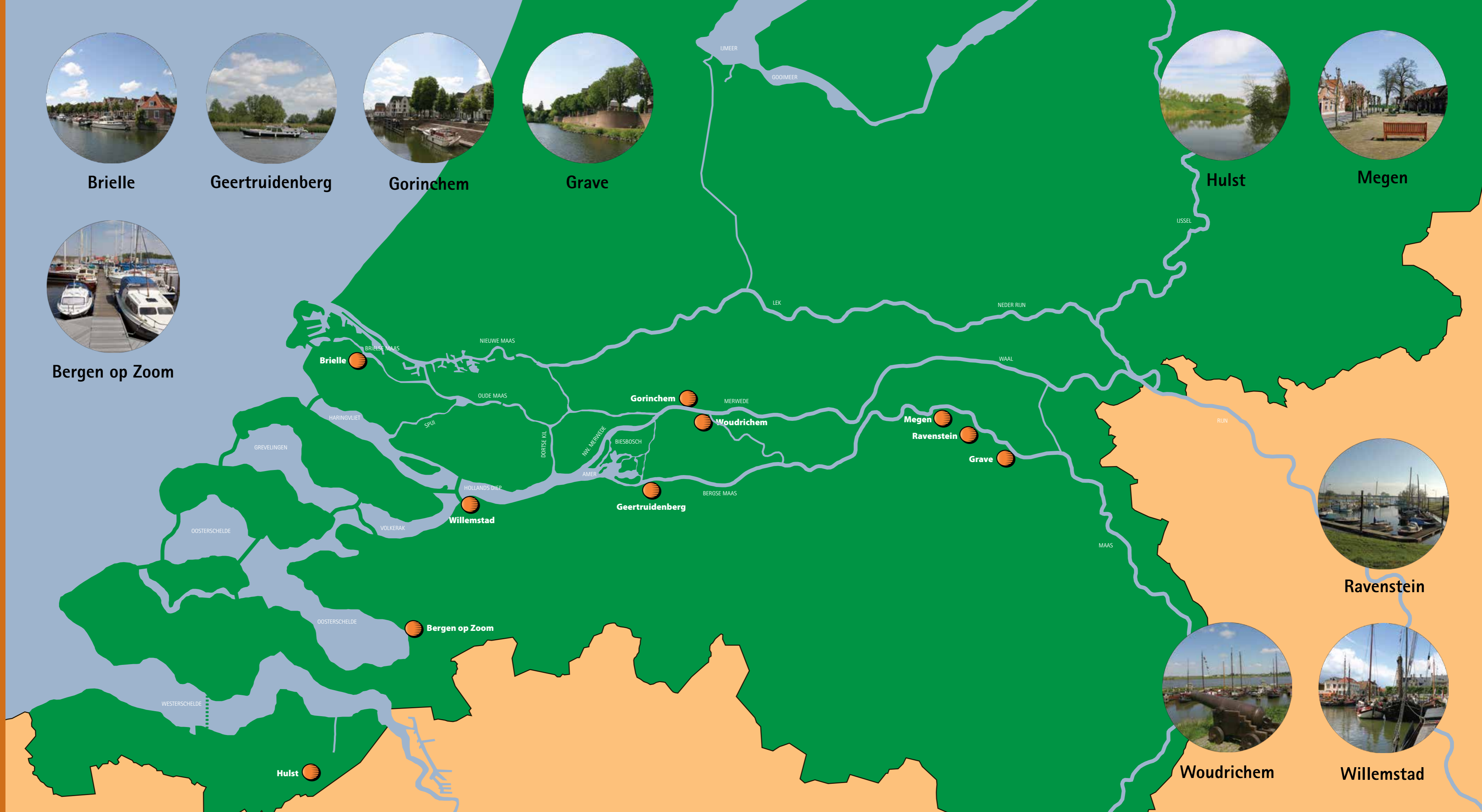
Hulst

Megen

Bergen op Zoom

Ravenstein

Woudrichem

Willemstad